

Centraal Bureau voor de Statistiek

Divisie Staven
Centrum voor Beleidsstatistiek i.o.

*Postbus 4000
2270 JM Voorburg*

Deelname van allochtonen aan de Wet Inschakeling Werkzoekenden (WIW) over 1e halfjaar 2001

Dit onderzoek is uitgevoerd op verzoek van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. De resultaten maken deel uit van de informatiebehoefte in het kader van VBTB. Het onderzoek vormt een onderdeel van de pilot voor het Centrum voor Beleidsstatistiek (CvB), dat bij het CBS in oprichting is. Het is uitgevoerd door Robert Selten.

*Projectnummer: 103453
BPA-nummer: 270-02-CBO
Datum: 15 februari 2002*

DEELNAME VAN ALLOCHTONEN AAN DE WET INSCHAKELING WERKZOEKENDEN (WIW) OVER 1E HALFJAAR 2001

Samenvatting:

Medio 2001 hadden ruim 32 duizend personen een WIW-dienstbetrekking. Sinds de inwerking-treding van de WIW in 1998 is het aantal personen met een WIW-dienstbetrekking voortdurend gedaald.

Op 31 december 2000 hadden relatief veel Antillianen, Arubanen en Marokkanen een WIW-dienstbetrekking: in verhouding tot de beroepsbevolking zeven maal meer dan autochtonen. In iets mindere mate geldt dat ook voor Surinamers, Turken en de overige niet-westerse allochtonen.

Met betrekking tot de uitstroom tijdens het 1e halfjaar van 2001 kan worden vastgesteld dat ruim de helft (54%) van de uitstromende deelnemers er in is geslaagd door te stromen in reguliere arbeid of gesubsidieerde arbeid buiten de WIW. Voor de niet-westerse allochtonen ligt de uitstroom naar arbeid buiten het WIW-kader gemiddeld 10 procentpunten lager.

1. Inleiding

In dit artikel worden gegevens gepresenteerd over de deelname van allochtonen aan de Wet Inschakeling Werkzoekenden (WIW) in het eerste halfjaar van 2001. Gegevens over personen met een WIW-dienstbetrekking zijn afkomstig van het onderzoeksbureau Research voor Beleid. De gegevens bevatten geen informatie over de herkomstgroepering van de WIW'ers. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) heeft de gegevens gekoppeld aan de Gemeentelijke Basisadministratie teneinde het land van herkomst van de WIW'ers te kunnen vaststellen.

In de WIW, zoals gepubliceerd in het Staatsblad (1997), zijn met ingang van 1 januari 1998 verschillende regelingen op het gebied van gesubsidieerde arbeid en activering gebundeld. Hiermee zijn de Rijksbijdrageregeling Banenpools en de Jeugdwerkgarantiewet komen te vervallen. De gemeenten zijn belast met de uitvoering van de WIW. Doelgroepen van de WIW zijn specifieke groepen uitkeringsgerechtigden, langdurig werklozen en werkloze jongeren.

Een van de belangrijkste instrumenten in de WIW is de WIW-dienstbetrekking. Gemeenten kunnen langdurig werklozen en werkloze jongeren in dienst nemen en die vervolgens detacheren bij een reguliere werkgever. Naast de WIW-dienstbetrekking hebben gemeenten de mogelijkheid om werklozen werkervaring op te laten doen in dienst van een reguliere werkgever. Voor deze werkervaringsplaats ontvangt de werkgever een (tijdelijke) loonkostensubsidie. Ook biedt de WIW de mogelijkheid om middelen in te zetten voor scholing en activering. Naast scholing kan het hierbij gaan om bijvoorbeeld vrijwilligerswerk of kinderopvang. In dit artikel worden alleen gegevens gepresenteerd over personen met een WIW-dienstbetrekking, hierna aangeduid als WIW'ers.

Eerder zijn gegevens over autochtonen en allochtonen met een WIW-dienstbetrekking gepubliceerd voor het vierde kwartaal van 1998 (Linder en Jansen Heijtmajer, 2000) en voor het tweede halfjaar van

2000 (Jansen Heijtmajer, 2002). Voor een meer uitgebreide beschrijving van gesubsidieerde arbeid en de WIW wordt verwezen naar het eerste artikel. Om vergelijking door de jaren te vergemakkelijken wordt de opzet van deze eerdere publicaties hier gevolgd. Op verzoek van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) zijn enkele aanvullingen en nadere specificaties aangebracht.

In paragraaf 2 worden de resultaten beschreven. In paragraaf 3.1 is een technische toelichting opgenomen met beschrijving van bronnen en methoden. Paragraaf 3.2 bevat een lijst waarin begrippen en definities worden toegelicht. Paragraaf 3.3 toont de lijst van tabellen in dit artikel. Paragraaf 3.4 tenslotte geeft een overzicht van de gebruikte literatuur.

2. Resultaten

Sinds 1998 is het aantal personen met een WIW-dienstbetrekking voortdurend gedaald (Research voor Beleid, 2001, p.42). Begin 1998 waren het er nog ruim 43 duizend. Over elk halfjaar in de periode daarna is de uitstroom groter geweest dan de instroom. Eind 2000 hadden 33 795 personen een WIW-dienstbetrekking; medio 2001 was dit aantal gedaald tot 32 420.

Tabel 1

Beroepsbevolking en personen met een WIW-dienstbetrekking naar geslacht en herkomstgroepering

Labour force and participants in the employment scheme WIW by gender and country of origin

	Totaal	Autoch-tonen	Westerse allochtonen	Niet-westerse allochtonen					Herkomst onbekend
				Totaal	Marokko	Turkije	Suriname	Antillen en Aruba	

Beroepsbevolking 15-64 jaar, jaargemiddelden 2000 ¹⁾

aantal (× 1000)

Totaal	7 187	6 013	658	515	67	101	148	46	154	-
Mannen	4 288	3 584	378	326	50	71	79	25	101	-
Vrouwen	2 898	2 429	279	190	18	29	69	21	53	-

Aantal WIW'ers op 31 december 2000

Totaal	33 795	20 960	3 605	9 115	1 540	1 460	2 835	1 120	2 160	115
Mannen	18 800	11 915	2 000	4 825	945	720	1 335	535	1 285	60
Vrouwen	14 995	9 045	1 605	4 290	595	740	1 500	585	875	55

in % van beroepsbevolking

Totaal	0,5	0,3	0,5	1,8	2,3	1,4	1,9	2,4	1,4	
Mannen	0,4	0,3	0,5	1,5	1,9	1,0	1,7	2,1	1,3	
Vrouwen	0,5	0,4	0,6	2,3	3,3	2,5	2,2	2,8	1,6	

Aantal WIW'ers op 30 juni 2001

Totaal	32 420	19 790	3 525	8 985	1 485	1 380	2 720	1 145	2 255	115
Mannen	17 940	11 255	1 930	4 685	900	685	1 260	535	1 305	65
Vrouwen	14 480	8 535	1 595	4 300	585	695	1 460	610	950	50

¹⁾ Bron: CBS (2001a). Aantallen inclusief herkomstgroepering onbekend.

Van de totale beroepsbevolking van 15-64 jaar heeft 0,5 procent een WIW-dienstbetrekking op 31 december 2000 (zie tabel 1). Het aandeel personen in de beroepsbevolking dat een WIW-dienstbetrekking heeft, is bij niet-westerse allochtonen (1,8%) aanzienlijk groter dan bij westerse allochtonen (0,5%) en autochtonen (0,3%). Met respectievelijk 2,4 en 2,3 procent van de beroepsbevolking nemen de Antillianen/Arubanen en Marokkanen het meest deel aan de WIW.

Van de 33 795 WIW'ers per ultimo 2000 is 56 procent man en 44 procent vrouw. Indien het aantal WIW'ers wordt afgezet tegen de beroepsbevolking blijkt voor elk van de onderscheiden herkomstgroeperingen dat vrouwen meer deelnemen aan de WIW dan mannen. Bij niet-westerse allochtonen is dit verschil het grootst (2,3% van de desbetreffende beroepsbevolking bij vrouwen tegenover 1,5% bij mannen). Bij zowel de autochtonen als de westerse allochtonen is dit sekseverschil niet noemenswaardig (verschil kleiner dan 0,05 procentpunt).

Tabel 2

Personen met een WIW-dienstbetrekking naar herkomstgroepering en generatie op 30 juni 2001 en in- en uitstroom in het 1e halfjaar van 2001 ¹⁾

Participants in the employment scheme WIW by country of origin and generation at 30 June 2001 and inflow and outflow in the 1st half of 2001

	WIW'ers		Instroom		Uitstroom	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Totaal	32 420	100	4 875	100	6 255	100
Autochtonen	19 790	61	2 725	56	3 895	62
Westerse allochtonen	3 525	11	505	10	585	9
1e generatie	1 615	5	235	5	255	4
2e generatie	1 910	6	270	6	330	5
Niet-westerse allochtonen	8 985	28	1 620	33	1 750	28
1e generatie	8 000	25	1 285	26	1 385	22
2e generatie	985	3	335	7	365	6
w.v. Marokko	1 485	5	280	6	335	5
1e generatie	1 305	4	215	4	260	4
2e generatie	185	1	65	1	75	1
Turkije	1 380	4	245	5	325	5
1e generatie	1 060	3	165	3	215	3
2e generatie	320	1	80	2	110	2
Suriname	2 720	8	355	7	470	7
1e generatie	2 390	7	215	4	340	5
2e generatie	330	1	140	3	130	2
Antillen en Aruba	1 145	4	230	5	210	3
1e generatie	1 090	3	205	4	190	3
2e generatie	55	0	25	1	20	0
Overige niet-westerse allochtonen	2 255	7	510	11	415	7
1e generatie	2 160	7	485	10	385	6
2e generatie	100	0	30	1	35	1
Herkomst onbekend	115	0	25	1	25	0

¹⁾ Dezelfde persoon kan in de meetperiode meer dan eenmaal in- en uitstromen. Deze tabel geeft het aantal van de gebeurtenissen van instroom en uitstroom en niet het aantal personen. Het aantal personen dat meer dan een keer in- of uitstroomt is gering.

Van de 32 420 WIW'ers per medio 2001 is 61 procent autochtoon en 39 procent allochtoon (zie tabel 2). Ruim een kwart van de WIW'ers (bijna 9 duizend personen) behoort tot de niet-westerse allochtonen. Surinamers vormen hierin met ruim 2700 personen de grootste groep. Er zijn bijna 1500 Marokkanen, 1400 Turken en ruim 1100 Antillianen en Arubanen met een WIW-dienstbetrekking.

Tabel 3

Personen met een WIW-dienstbetrekking naar herkomstgroepering en geslacht op 30 juni 2001 en in- en uitstroom in het 1e halfjaar van 2001 ¹⁾

Participants in the employment scheme WIW by country of origin and gender at 30 June 2001 and inflow and outflow in the 1st half of 2001

	WIW'ers		Instroom		Uitstroom	
	<i>aantal</i>	%	<i>aantal</i>	%	<i>aantal</i>	%
Totaal	32 420	100	4 875	100	6 255	100
Mannen	17 940	55	2 580	53	3 445	55
Vrouwen	14 480	45	2 295	47	2 810	45
Autochtonen	19 790	61	2 725	56	3 895	62
Mannen	11 255	35	1 435	29	2 095	33
Vrouwen	8 535	26	1 290	26	1 800	29
Westerse allochtonen	3 525	11	505	10	585	9
Mannen	1 930	6	260	5	330	5
Vrouwen	1 595	5	245	5	250	4
Niet-westerse allochtonen	8 985	28	1 620	33	1 750	28
Mannen	4 685	14	870	18	1 005	16
Vrouwen	4 300	13	755	15	745	12
w.v. Marokko	1 485	5	280	6	335	5
Mannen	900	3	165	3	210	3
Vrouwen	585	2	115	2	125	2
Turkije	1 380	4	245	5	325	5
Mannen	685	2	120	3	160	3
Vrouwen	695	2	120	2	165	3
Suriname	2 720	8	355	7	470	7
Mannen	1 260	4	175	4	250	4
Vrouwen	1 460	4	180	4	220	4
Antillen en Aruba	1 145	4	230	5	210	3
Mannen	535	2	120	2	115	2
Vrouwen	610	2	115	2	90	1
Overige niet-westerse allochtonen	2 255	7	510	11	415	7
Mannen	1 305	4	290	6	270	4
Vrouwen	950	3	220	5	145	2
Herkomst onbekend	115	0	25	1	25	0
Mannen	65	0	15	0	15	0
Vrouwen	50	0	10	0	10	0

¹⁾ Dezelfde persoon kan in de meetperiode meer dan eenmaal in- en uitstromen. Deze tabel geeft het aantal van de gebeurtenissen van instroom en uitstroom en niet het aantal personen. Het aantal personen dat meer dan een keer in- of uitstroomt is gering.

Het aantal allochtone WIW'ers van de 2e generatie is beduidend kleiner dan dat van de 1e generatie. Van de niet-westerse allochtone WIW'ers behoort acht op de negen tot de 1e generatie. Een uitzondering vormen de westerse allochtonen. Binnen deze groepering omvat de 2e generatie meer WIW'ers dan de 1e generatie.

Gedurende het eerste halfjaar van 2001 zijn 4865 personen gestart met een WIW-dienstbetrekking (instromers) en zijn 6250 personen vertrokken (uitstromers). Een deel van de instromers vertrok nog binnen het lopende halfjaar en is dus ook opgenomen onder uitstroom. Daarnaast zijn er personen die binnen het halfjaar eerst uitstroonden en na verloop van tijd weer instroonden in een nieuwe WIW-dienstbetrekking. De in- en uitstroomb Tabellen in dit artikel geven het aantal gebeurtenissen van in- en uitstroom en niet het aantal personen. Het aantal personen dat daardoor meerdere keren voorkomt in een in- of uitstroomb Tabel is echter zeer gering: 10 van de 4865 instromers zijn gedurende de meetperiode twee keer ingestroomd en 5 van de 6250 uitstromers zijn gedurende de meetperiode twee keer uitgestroomd. Zodoende hebben er 4875 instroomgevallen en 6255 uitstroomgevallen plaatsgevonden. Zie de technische toelichting voor de precieze afbakening van de in- en uitstroom.

De verdeling naar herkomstgroepering van in- en uitstroom is nagenoeg gelijk aan de verdeling naar herkomstgroepering van de WIW'ers op 30 juni 2001. Tabel 2 laat een afwijking van dit patroon zien voor autochtonen en overige niet-westerse allochtonen: het aandeel autochtonen in de WIW daalt en dat van de overige niet-westerse allochtonen stijgt. Deze verschuiving deed zich ook voor in het vierde kwartaal van 1998 (Linder en Jansen Heijtmajer, 2000) en het tweede halfjaar van 2000 (Jansen Heijtmajer, 2002). Ten opzichte van de eindstand 1998 is het aandeel autochtonen in de WIW gedaald van 66 naar 61 procent en het aandeel overige niet-westerse allochtonen gestegen van 4 naar 7 procent.

Ook bij de verdeling naar geslacht liggen de percentages voor de in- en uitstroom dicht bij die voor de verdeling naar geslacht van de personen die medio 2001 een WIW-dienstbetrekking hebben (zie tabel 3). Over de jaren heen is de verdeling naar geslacht redelijk stabiel gebleven: ultimo 1998 was 54 procent van de WIW'ers man en medio 2001 was 55 procent van hen man.

Een op de drie WIW'ers is jonger dan 35 jaar (33%), een op de vijf is jonger dan 25 jaar (19%). De deelname van jongeren en ouderen aan de WIW verschilt sterk naar geslacht (zie tabel 4b). Vrouwelijke WIW'ers zijn gemiddeld jonger. Van de vrouwen met een WIW-dienstbetrekking is 42 procent jonger dan 35 jaar en 34 procent 45 jaar of ouder. Van de mannen met een WIW-dienstbetrekking is 26 procent jonger dan 35 jaar en 48 procent 45 jaar of ouder.

De leeftijdsverdeling van vrouwelijke en mannelijke WIW'ers verschilt eveneens sterk naar herkomstgroepering. Opvallend is het grote aandeel jonge vrouwen uit de groepen Turkije en Marokko. Vier op de vijf Turkse en Marokkaanse vrouwen in de WIW is jonger dan 35 jaar (respectievelijk 81 en 77%), waarbij met name de leeftijdsklasse 20-24 jaar sterk vertegenwoordigd is (respectievelijk 41 en 35%). Turkse en Marokkaanse vrouwen van 45 jaar of ouder komen amper voor in de WIW. De leeftijdsverdeling van de Turkse en Marokkaanse mannen in de WIW verschilt minder sterk van de andere herkomstgroeperingen. Verder springt het grote aandeel westerse allochtonen op leeftijd in het oog. Meer dan de helft van hen is 45 jaar of ouder (53%); bij de mannelijke westerse allochtonen loopt dit aandeel zelfs op tot 58 procent.

In vergelijking met eind 1998 is het aandeel van jongeren met een WIW-dienstbetrekking afgenomen. Dit geldt voor alle herkomstgroeperingen.

Tabel 4a

Aantal personen met een WIW-dienstbetrekking naar herkomstgroepering en leeftijd op 30 juni 2001

Participants in the employment scheme WIW by country of origin, gender and age, 30 June 2001

	Totaal	Autochtonen	Westerse allochtonen	Niet-westerse allochtonen					Overig	Herkomst onbekend
				Totaal	Marokko	Turkije	Suriname	Antillen en Aruba		
<i>aantal</i>										
Totaal	32 420	19 790	3 525	8 985	1 485	1 380	2 720	1 145	2 255	115
15-19 jaar	1 955	1 260	160	530	110	105	150	75	85	5
20-24 jaar	4 170	2 440	275	1 440	320	365	295	180	275	20
25-29 jaar	2 155	1 260	190	695	160	175	140	85	135	15
30-34 jaar	2 465	1 390	220	840	185	150	170	95	245	10
35-39 jaar	3 810	2 260	350	1 180	205	190	320	115	350	20
40-44 jaar	4 330	2 495	460	1 365	170	150	470	150	420	10
45-49 jaar	4 600	2 845	570	1 170	105	100	465	150	350	15
50-54 jaar	4 560	2 925	645	980	125	80	370	145	255	5
55-59 jaar	2 995	1 990	415	580	75	45	230	110	115	10
60-64 jaar	1 375	925	240	210	25	20	110	35	20	5
<i>%</i>										
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
15-19 jaar	6	6	5	6	8	8	6	6	4	6
20-24 jaar	13	12	8	16	22	26	11	16	12	17
25-29 jaar	7	6	5	8	11	13	5	8	6	11
30-34 jaar	8	7	6	9	12	11	6	8	11	10
35-39 jaar	12	11	10	13	14	14	12	10	15	16
40-44 jaar	13	13	13	15	12	11	17	13	19	10
45-49 jaar	14	14	16	13	7	7	17	13	15	11
50-54 jaar	14	15	18	11	8	6	14	13	11	6
55-59 jaar	9	10	12	6	5	3	9	10	5	7
60-64 jaar	4	5	7	2	2	1	4	3	1	5

In tabel 5 wordt ingegaan op de 'positieve uitstroom'. Hiervan is sprake indien de WIW-dienstbetrekking gevolgd wordt door gesubsidieerde arbeid (zoals een WIW-werkervaringsplaats of I/D-baan), reguliere arbeid of scholing (Research voor Beleid, 2001). De berekening van het percentage positieve uitstroom is exclusief uitstroombestemming 'onbekend'.

Gemiddeld is 61 procent van de totale uitstroom in het eerste halfjaar van 2001 positieve uitstroom. Van de uitstroom onder de autochtonen en westerse allochtonen kan bijna tweederde tot de positieve uitstroom worden gerekend. Onder de niet-westerse allochtonen is dat de helft. Bij niet-westerse allochtonen uit de 1e generatie is vaker sprake van positieve uitstroom dan bij de 2e generatie (53 versus 41%). Het aandeel positieve uitstroom verschilt slechts weinig tussen de niet-westerse herkomstgroeperingen (van 49% bij de Surinamers tot 52% bij de Antillianen en Arubanen).

Bij de autochtonen en westerse allochtonen stromen vrouwen minder vaak dan mannen uit naar gesubsidieerde arbeid, reguliere arbeid of scholing. Bij de niet-westerse allochtonen verschilt dit per groep. Bij de Turkse en Marokkaanse WIW'ers doen mannen het in dit opzicht beter dan vrouwen. Bij de Surinaamse WIW'ers is echter bij vrouwen vaker sprake van positieve uitstroom dan bij mannen.

Tabel 4b

Aantal personen met een WIW-dienstbetrokking naar herkomstgroepering, geslacht en leeftijd op 30 juni 2001

Participants in the employment scheme WIW by country of origin, gender and age, 30 June 2001

	Totaal	Autochtonen	Westerse allochtonen	Niet-westerse allochtonen					Overig en Aruba	Herkomst onbekend
				Totaal	Marokko	Turkije	Suriname	Antillen		
<i>aantal</i>										
Mannen	17 940	11 255	1 930	4 685	900	685	1 260	535	1 305	65
15-19 jaar	1 030	640	65	320	60	40	105	55	60	5
20-24 jaar	1 550	900	120	515	120	75	110	75	135	10
25-29 jaar	805	505	80	215	45	45	45	25	60	5
30-34 jaar	1 255	775	100	375	100	65	55	35	120	5
35-39 jaar	2 135	1 315	180	630	145	125	110	50	200	10
40-44 jaar	2 510	1 510	255	735	130	115	175	70	245	10
45-49 jaar	2 795	1 805	305	680	85	80	240	65	210	5
50-54 jaar	2 830	1 815	370	640	115	75	200	75	175	5
55-59 jaar	2 010	1 315	280	405	75	45	140	60	90	5
60-64 jaar	1 020	675	170	170	25	20	85	25	15	5
Vrouwen	14 480	8 535	1 595	4 300	585	695	1 460	610	950	50
15-19 jaar	925	620	95	210	50	65	45	20	30	5
20-24 jaar	2 620	1 535	150	920	205	290	185	105	140	10
25-29 jaar	1 350	755	110	480	115	130	95	65	75	5
30-34 jaar	1 210	615	120	465	85	80	115	60	125	5
35-39 jaar	1 670	945	165	550	60	65	210	65	150	5
40-44 jaar	1 820	985	205	630	40	35	295	80	175	5
45-49 jaar	1 805	1 040	265	490	20	20	225	85	140	5
50-54 jaar	1 730	1 110	280	340	10	5	170	70	80	0
55-59 jaar	990	675	135	175	5	0	90	50	30	5
60-64 jaar	360	250	70	35	-	-	20	10	5	0
<i>%</i>										
Mannen	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
15-19 jaar	6	6	3	7	7	6	8	10	4	5
20-24 jaar	9	8	6	11	13	11	9	14	10	17
25-29 jaar	4	4	4	5	5	6	4	4	5	9
30-34 jaar	7	7	5	8	11	10	4	7	9	8
35-39 jaar	12	12	9	13	16	18	9	9	15	17
40-44 jaar	14	13	13	16	15	17	14	13	19	12
45-49 jaar	16	16	16	14	10	12	19	12	16	9
50-54 jaar	16	16	19	14	13	11	16	14	14	8
55-59 jaar	11	12	15	9	8	6	11	11	7	8
60-64 jaar	6	6	9	4	3	3	7	5	1	8
Vrouwen	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
15-19 jaar	6	7	6	5	9	9	3	3	3	8
20-24 jaar	18	18	10	21	35	41	13	17	15	18
25-29 jaar	9	9	7	11	19	19	6	10	8	14
30-34 jaar	8	7	8	11	15	12	8	10	13	14
35-39 jaar	12	11	10	13	10	9	14	11	16	14
40-44 jaar	13	12	13	15	7	5	20	13	19	8
45-49 jaar	12	12	17	11	4	3	16	14	15	14
50-54 jaar	12	13	17	8	2	1	12	12	8	4
55-59 jaar	7	8	9	4	1	0	6	8	3	6
60-64 jaar	2	3	4	1	-	-	2	2	0	2

Tabel 5

Uitstroom uit een WIW-dienstbetrekking naar herkomstgroepering, generatie en geslacht met het aandeel 'positieve uitstroom' in het 1e halfjaar van 2001 ¹⁾

Outflow out the employment scheme WIW by country of origin, generation and gender with proportion 'positive outflow' in the 1st half of 2001

	Totaal		Mannen		Vrouwen	
	Totale uitstroom	Aandeel positieve uitstroom	Totale uitstroom	Aandeel positieve uitstroom	Totale uitstroom	Aandeel positieve uitstroom
	<i>aantal</i>	<i>%</i>	<i>aantal</i>	<i>%</i>	<i>aantal</i>	<i>%</i>
Totaal	6 255	61	3 445	63	2 810	59
Autochtonen	3 895	66	2 095	68	1 800	63
Westerse allochtonen	585	63	330	65	250	61
1 ^e generatie	255	63	145	65	110	60
2 ^e generatie	330	64	190	65	140	62
Niet-westerse allochtonen	1 750	50	1 005	51	745	50
1 ^e generatie	1 385	53	795	54	590	51
2 ^e generatie	365	41	210	39	155	45
w.v. Marokko	335	50	210	52	125	48
Turkije	325	51	160	56	165	47
Suriname	470	49	250	47	220	51
Antillen en Aruba	210	52	115	52	90	53
Overige niet-westerse allochtonen	415	51	270	50	145	52
Herkomst onbekend	25	64	15	67	10	60

¹⁾ Dezelfde persoon kan in de meetperiode meer dan eenmaal in- en uitstromen. Deze tabel geeft het aantal van de gebeurtenissen van uitstroom en niet het aantal personen. Het aantal personen dat meer dan een keer uitstroomt is gering.

Aandeel positieve uitstroom: bestemming = scholing, gesubsidieerde en reguliere arbeid vs totale uitstroom.

Zoals gezegd is bij 61 procent van de totale uitstroom in het eerste halfjaar van 2001 sprake van positieve uitstroom. Uit tabel 6 blijkt dat het met name om personen gaat die arbeid buiten de WIW hebben aanvaard (54%). Hieronder valt zowel reguliere arbeid als gesubsidieerde arbeid buiten de WIW, waaronder met name I/D-banen. Omdat de verdeling van arbeid buiten de WIW zeer relevant is, wordt een wijziging in de WIW-statistiek doorgevoerd om onderscheid tussen deze uitstroombestemmingen te maken. Deze wijziging zal pas bij de meting over het tweede halfjaar van 2001 zijn doorgevoerd (Research voor Beleid, 2001).

De rest van de positieve uitstroom gaat naar een WIW-werkervaringsplaats (6%). Er zijn nagenoeg geen WIW'ers uitgestroomd vanwege scholing buiten de WIW (afgerond 0%). Eén op de vijf dienstbetrekkingen wordt beëindigd wegens ontslag (20%). Een nagenoeg even groot deel van de uitstroom (19%) vindt plaats vanwege overige redenen, waaronder beëindiging wegens maximumleeftijd, twee-jaarsperiode en verhuizing.

Autochtonen en westerse allochtonen (respectievelijk 58 en 54%) stromen vaker door naar arbeid buiten de WIW dan niet-westerse allochtonen (44%). Niet-westerse allochtonen worden juist vaker geconfronteerd met ontslag (27% tegenover 16 en 18% bij respectievelijk autochtonen en westerse allochtonen).

Tabel 6**Uitstroom uit een WIW-dienstbetrekking naar herkomstgroepering en uitstroombestemming in het 1e halfjaar van 2001 ¹⁾***Outflow out the employment scheme WIW by country of origin and destination of outflow reached in the 1st half of 2001*

	Totaal		Arbeid buiten WIW	Scholing buiten WIW	Werk- ervarings- plaats	Ontslag	Overig	Onbekend
	<i>aantal</i>	<i>%</i>						
Totaal	6 255	100	54	0	6	20	19	2
Autochtonen	3 895	100	58	0	6	16	17	2
Westerse allochtonen	585	100	55	-	7	18	18	1
Niet-westerse allochtonen	1 750	100	44	0	6	27	22	1
w.v. Marokko	335	100	41	1	8	29	20	2
Turkije	325	100	47	0	4	26	22	1
Suriname	470	100	45	0	3	31	20	0
Antillen en Aruba	210	100	46	-	5	25	22	1
Overig niet-westers	415	100	40	1	9	23	25	1
Herkomst onbekend	25	100	48	-	16	16	20	-

¹⁾ Dezelfde persoon kan in de meetperiode meer dan eenmaal in- en uitstromen. Deze tabel geeft het aantal van de gebeurtenissen van uitstroom en niet het aantal personen. Het aantal personen dat meer dan een keer uitstroomt is gering.

Tabel 7**Instroom in een WIW-dienstbetrekking naar herkomstgroepering en instroomsituatie in het 1e halfjaar van 2001 ¹⁾***Inflow in the employment scheme WIW by country of origin and situation of inflow in the 1st half of 2001*

	Totaal		Geen inkomen	Gesubsidi- eerde arbeids- plaats	Uitkering werkloos- heid (niet Abw)	Uitkering ziekte of AOW	Uitkering Abw, IOAW of IOAZ	Ander inkomen	Onbekend
	<i>aantal</i>	<i>%</i>							
Totaal	4 875	100	20	1	4	5	56	8	6
Autochtonen	2 725	100	17	1	5	8	54	8	7
Westerse allochtonen	505	100	18	2	4	2	63	7	4
Niet-westerse allochtonen	1 620	100	26	1	2	1	57	8	4
w.v. Marokko	280	100	35	1	3	3	45	10	3
Turkije	245	100	30	0	2	2	48	12	6
Suriname	355	100	35	1	1	1	51	8	3
Antillen en Aruba	230	100	19	-	1	0	67	8	5
Overig niet-westers	510	100	17	1	3	1	70	5	3
Herkomst onbekend	25	100	42	-	-	-	58	-	-

¹⁾ Dezelfde persoon kan in de meetperiode meer dan eenmaal in- en uitstromen. Deze tabel geeft het aantal van de gebeurtenissen van instroom en niet het aantal personen. Het aantal personen dat meer dan een keer instroomt is gering.

In vergelijking met het vierde kwartaal van 1998 stromen met name Marokkaanse WIW'ers in het eerste halfjaar van 2001 minder vaak uit naar arbeid buiten de WIW (van 51 naar 41%). WIW'ers uit de herkomstgroep Antillen en Aruba hebben juist vaker arbeid buiten de WIW gevonden (van 40 naar 46%).

In tabel 7 staat voor de totale instroom in het eerste halfjaar 2001 hun inkomensbron weergegeven vóórdat zij instroomden in de desbetreffende WIW-dienstbetrekking. De meerderheid (56%) ontving op dat moment een uitkering uit de Abw, IOAW of IOAZ. Een op de vijf instromers had geen inkomen voorafgaand aan de dienstbetrekking.

De verdeling van instroomsituatie naar herkomstgroepering laat grote onderlinge verschillen zien, met name binnen de groep niet-westerse allochtonen. De instroomsituatie van de overige niet-westerse allochtonen en de Antillianen/Arubanen bestond voor respectievelijk 70 en 67 procent uit een uitkering uit de Abw, IOAW of IOAZ, terwijl respectievelijk 17 en 19 procent toen geen inkomen had. Van de Marokkaanse, Turkse en Surinaamse instromers daarentegen had respectievelijk 45, 48 en 51 procent een uitkering uit de Abw, IOAW of IOAZ en respectievelijk 35, 30 en 35 procent geen inkomen vóór de WIW-dienstbetrekking. Verder is opvallend dat van de autochtonen die instroomden 8 procent in de voorgaande periode een uitkering vanwege ziekte of uit de AOW ontving, terwijl dit percentage voor de allochtonen slechts 1 procent bedraagt.

3. Technische toelichting

3.1 Beschrijving van bronnen en methoden

WIW-statistiek

Gegevens over personen met een WIW-dienstbetrekking zijn ontleend aan de WIW-statistiek die door Research voor Beleid wordt samengesteld in opdracht van het Ministerie van SZW (Research voor Beleid, 2001) Dit onderzoeksbureau verzamelt integraal gegevens bij de gemeenten, die belast zijn met de uitvoering van de WIW. De in dit artikel vermelde aantallen hebben betrekking op het aantal personen en dienstbetrekkingen dat geregistreerd staat in het WIW-basisbestand van Research voor Beleid. In tegenstelling tot eerdere meetperioden van de WIW-statistiek is de respons van gemeenten bij de meting van WIW-dienstbetrekkingen over het eerste halfjaar 2001 volledig geweest.

Kwaliteit variabelen WSW-bestand

In het eindrapport van Research voor Beleid (2001) over het eerste halfjaar van 2001 wordt enige aandacht besteed aan de kwaliteit van de variabelen. De ervaring met het bestand is dat de weergave van onderhavige variabelen over het algemeen van behoorlijke kwaliteit is. Sommige variabelen zijn door de berichtgevers slecht ingevuld.

De item non-respons ofwel partiële non-respons blijft voor de meeste getabelleerde variabelen onder 1 procentpunt (dat wil zeggen dat minder dan 1 procent van de records een 'missing value' op de betreffende variabele heeft). Alleen bij uitstroombestemming en instroomsituatie is de item non-

respons hoger: bij 2 procent van de uitstroom in het eerste halfjaar van 2001 is de bestemming onbekend en bij 8 procent van de instroom is de voorafgaande situatie onbekend.

In de tabellering is de item non-respons alsmede variabelen met score 'onbekend' samengevoegd in een kolom 'onbekend'. Deze zijn ook meegepercenteerd in de tabellen.

Uitstroombdatum

In het beschikbare bestand is voor de beëindiging van een dienstbetrekking per ultimo van een maand een beschrijving gekozen waarbij de persoon in kwestie uitstroomt op de eerste dag van de daarop volgende maand. Deze wijze van omschrijving van de gebeurtenis is enerzijds tamelijk gebruikelijk in bestanden betreffende uitkeringen. Anderzijds is deze strijdig met de gebruikelijke beschrijving van gebeurtenissen op de arbeidsmarkt. Zo wordt de einddatum van een baan doorgaans aangeduid met de laatste dag van het contract. Aangezien laatste aanduiding de meest logische is en het CBS behoefte heeft aan een eenduidige beschrijving voor uitkeringen en arbeidsmarkt als geheel, geeft het CBS de voorkeur aan een beschrijving waarbij ook voor de WIW-dienstbetrekkingen beëindiging per ultimo wordt beschreven als een verblijf tot en met de laatste dag van de maand.

De inhoud van het beschikbare bestand in combinatie met de beschrijving die door Research voor Beleid is gekozen voor de uitstroom, heeft ertoe geleid dat in deze analyse de uitstroom uit de WIW in het eerste halfjaar van 2001 is geoperationaliseerd als de uitstroom van 31 december 2000 tot en met 29 juni 2001. De uitstroom per ultimo december 2000 is derhalve inbegrepen en de uitstroom per ultimo juni 2001 is niet inbegrepen. Dit is een afwijking van de door het CBS voorgestane beschrijving. In andere CBS-publicaties heeft uitstroom in het eerste halfjaar doorgaans betrekking op de uitstroom in de loop van de eerste zes maanden van het jaar, waarbij de beëindigingen per ultimo december van het voorgaande jaar niet zijn meegeteld en de beëindigingen per ultimo juni wel zijn meegeteld.

Instroom en uitstroom

Op 31 december 2000 hadden 33 795 personen een WIW-dienstbetrekking. In het halfjaar daarna werden 4875 nieuwe dienstbetrekkingen begonnen en 6255 lopende dienstbetrekkingen beëindigd. Op 30 juni 2001 bedroeg het aantal WIW-deelnemers zodoende 32 420 personen (rekenverschil van 5 door afronding). Dit komt neer op een afname van 1380 personen.

Personen die na beëindiging van een dienstbetrekking aansluitend met een volgende dienstbetrekking aanvangen worden niet tot uitstroom en instroom gerekend. In de definitie van in- en uitstroom is de lijn van Research voor Beleid gevolgd: "indien twee dienstbetrekkingen van dezelfde persoon elkaar binnen een maand opvolgen, is er geen sprake van uitstroom en instroom: deze situatie wordt gelijkgesteld met de situatie dat een persoon een doorlopende dienstbetrekking heeft; in de meeste gevallen gaat het hier om voortzetting na de 2-jaarsperiode of het bereiken van de leeftijd van 23 jaar" (Research voor Beleid, 2001, p.49). Er zijn 1374 personen die binnen een maand in de meetperiode uitstromen én weer instromen.

De tabelgegevens van 30 juni 2001 hebben betrekking op de 32 420 WIW'ers. De in- en uitstroomgegevens in de tabellen hebben betrekking op de 4875 nieuwe dienstbetrekkingen respectievelijk 6255 beëindigde dienstbetrekkingen.

Afrondingsniveau

In de tabellen en tekst worden absolute aantallen op vijftallen nauwkeurig weergegeven. Rij- en kolomtotalen komen om die reden niet altijd overeen met de som van de rij- en kolomelementen.

Koppeling WIW-bestand en GBA

De WIW-statistiek van Research voor Beleid bevat geen informatie over de herkomstgroepering van de WIW'ers. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) heeft de gegevens uit de WIW-statistiek gekoppeld aan de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). De koppelings sleutel was het sofi-nummer dat in beide bestanden voorkomt. Op deze wijze kon informatie over herkomstgroepering aan het bestand worden toegevoegd.

Er is een hoog koppelingsrendement van 99,7 procent behaald. Met andere woorden, van elke 1000 records kan voor 997 records het sofi-nummer worden gekoppeld aan de GBA-gegevens en kan dus de herkomstgroepering eenduidig worden vastgesteld.

Een mogelijke reden waarom records niet gekoppeld kunnen worden, is het ontbreken van het desbetreffende sofi-nummer in de GBA. Niet alle records in de GBA zijn voorzien van een sofi-nummer en bovendien is het mogelijk dat de desbetreffende persoon nog niet in de GBA was opgenomen. Ook is het mogelijk dat een persoon niet in de GBA voorkomt, omdat hij of zij in het buitenland woont. Daarnaast bevat het WIW-bestand een aantal ongeldige sofi-nummers; deze voldoen niet aan de 11-toets. Van in totaal 136 records kunnen geen gegevens omtrent de herkomstgroepering worden achterhaald; zij zijn in de tabellen opgenomen onder de categorie 'Herkomst onbekend'.

Tabel 8
Resultaat van koppeling WIW-bestand met GBA

	Records	
	aantal	%
Totaal in WIW-bestand	40 047	100,0
Gekoppeld aan GBA	39 911	99,7
w.v.		
met 0 afwijkingen in geboortedatum/geslacht	39 657	99,0
met 1 afwijking in geboortedatum/geslacht	189	0,5
met 2 of meer afwijkingen in geboortedatum/geslacht	65	0,2
Niet gekoppeld aan GBA	136	0,3
w.v.		
ongeldig sofi-nummer	15	0,0
sofi-nummer niet in GBA	121	0,3

Als achtergrondinformatie is in dit artikel ook informatie opgenomen over de samenstelling van de beroepsbevolking naar herkomstgroeperingen, die ontleend is aan de Enquête Beroepsbevolking (CBS, 2001a).

Herkomstgroepering

De herkomstgroepering van een persoon wordt vastgesteld aan de hand van diens geboorteland en dat van zijn ouders. Deze gegevens zijn te vinden in de GBA.

Tot de **autochtonen** worden gerekend: personen die in Nederland geboren zijn en waarvan ook de ouders Nederland als geboorteland hebben alsmede personen die in het buitenland geboren zijn en waarvan de ouders allebei in Nederland geboren zijn.

Alle overige personen zijn **allochtonen**. Samengevat zijn dit dus personen waarvan minstens één ouder in het buitenland geboren is. Als deze persoon in het buitenland geboren is, is er sprake van een **1e generatie** allochtoon. Als deze persoon in Nederland geboren is (met dus één of beide ouders in het buitenland geboren) is er sprake van een **2e generatie** allochtoon.

Bij allochtonen wordt nog onderscheid gemaakt naar land van herkomst. Van een in het buitenland geboren allochtoon is het geboorteland tevens land van herkomst. Als de allochtoon in Nederland geboren is maar diens moeder in het buitenland, is het geboorteland van de moeder land van herkomst. Als echter de moeder ook in Nederland is geboren, is het geboorteland van de vader herkomstland.

Voor de tabellen worden de volgende herkomstgroeperingscategorieën onderscheiden:

- Autochtonen.
- Westerse allochtonen. Het land van herkomst is gelegen in Europa (m.u.v. Nederland en Turkije), Noord-Amerika, Indonesië, Japan en Oceanië (o.m. Australië, Nieuw-Zeeland en andere eilanden in de Pacific).
- Niet-westerse allochtonen w.o.
 - Marokko
 - Turkije
 - Suriname
 - Antillen en Aruba
 - Overig

Indien in de GBA het geboorteland van beide ouders ontbreekt, wordt verondersteld dat deze ouders hetzelfde geboorteland hebben als de persoon zelf. Als van één van de ouders het geboorteland in de GBA onbekend is, wordt verondersteld dat het geboorteland van deze ouder hetzelfde is als dat van de andere ouder.

Als het geboorteland van de persoon zelf onbekend is, wordt deze ingedeeld in de categorie 'Herkomst onbekend', tenzij van beide ouders bekend is dat ze in Nederland geboren zijn. In dat geval is de persoon een autochtoon. Indien minstens één ouder in het buitenland is geboren maar het geboorteland is niet bekend, is feitelijk wel bekend dat de persoon een allochtoon is, maar de informatie strekt niet verder dan dat. Het is dan niet mogelijk om de generatie van de herkomstgroepering vast te stellen noch het herkomstland. Van de records in het WIW-bestand die succesvol gekoppeld konden worden aan de GBA, zijn 15 records met 'Herkomst onbekend'.

3.2 Lijst van begrippen en definities

Allochtonen - zie *Herkomstgroepering* in paragraaf 3.1.

Autochtonen - zie *Herkomstgroepering* in paragraaf 3.1.

Beroepsbevolking - Personen die ten minste 12 uur per week werken, of personen die werk hebben aanvaard waardoor ze ten minste 12 uur per week gaan werken, of personen die verklaren ten minste 12 uur per week te willen werken, daarvoor beschikbaar zijn en die daartoe activiteiten ontplooiën.

GBA - Gemeentelijke Basisadministratie.

Herkomstgroepering – zie *Herkomstgroepering* in paragraaf 3.1.

I/D-baan – Instroom/Uitstroom-baan.

WIW - Wet Inschakeling Werkzoekenden.

WIW'ers - Personen die gebruik maken van de WIW. In dit artikel gaat het uitsluitend om personen met een WIW-dienstbetrekking. Genoemde personen treden in dienst bij de gemeente, die vervolgens de werknemer ter beschikking stelt aan een onderneming voor het verrichten van arbeid.

3.3 Lijst van tabellen

Tabel 1: Beroepsbevolking en personen met een WIW-dienstbetrekking naar geslacht en herkomstgroepering

Tabel 2: Personen met een WIW-dienstbetrekking naar herkomstgroepering en generatie op 30 juni 2001 en in- en uitstroom in het 1e halfjaar van 2001

Tabel 3: Personen met een WIW-dienstbetrekking naar herkomstgroepering en geslacht op 30 juni 2001 en in- en uitstroom in het 1e halfjaar van 2001

Tabel 4a: Aantal personen met een WIW-dienstbetrekking naar herkomstgroepering en leeftijd op 30 juni 2001

Tabel 4b: Aantal personen met een WIW-dienstbetrekking naar herkomstgroepering, geslacht en leeftijd op 30 juni 2001

Tabel 5: Uitstroom uit een WIW-dienstbetrekking naar herkomstgroepering, generatie en geslacht met het aandeel 'positieve uitstroom' in het 1e halfjaar van 2001

Tabel 6: Uitstroom uit een WIW-dienstbetrekking naar herkomstgroepering en uitstroombestemming in het 1e halfjaar van 2001

Tabel 7: Instroom in een WIW-dienstbetrekking naar herkomstgroepering en instroomsituatie in het 1e halfjaar van 2001

Tabel 8: Resultaat van koppeling WIW-bestand met GBA

3.4 Literatuur

Centraal Bureau voor de Statistiek (2001a). Enquête beroepsbevolking 2000.

Centraal Bureau voor de Statistiek (2001b). *Allochtonen in Nederland*. CBS: Voorburg/Heerlen.

Jansen Heijtmajer, W. (2002). Deelname van allochtonen aan de Wet Inschakeling Werkzoekenden. *Sociaal-economische maandstatistiek*, januari 2002.

Linder, F. en Jansen Heijtmajer, W. (2000). Werkloze allochtonen op weg naar de arbeidsmarkt. *Sociaal-economische maandstatistiek*, oktober 2000, pag. 21-27.

Research voor Beleid (2001). *Wiw-statistiek, halfjaarrapport 2001*. RvB: Leiden.

Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden (1997), 761. *Besluit van 17 december 1997, houdende regels inzake de uitvoering en financiering van de Wet Inschakeling Werkzoekenden (Besluit uitvoering en financiering Wet Inschakeling werkzoekenden)*.